

[Etusivulle](#)

Etusivu

Uusimmat

Live

Näköislehti

Luetuimmat

LÖYTÖ: Auringonlaskua kuvaamaan lähteneet melojat löysivät ruumiin saaresta Porin edustalta – täältä vainaja löytyi

KAUPUNKIKUVA: Ulvila hahmottelee Pirunkynnen valtavaa teollisuusaluetta ja liikuntahallia

TUTUSTU: Lue 24.11. asti eurolla. Voit jatkaa tilausta -50 % hintaan 24.3. asti.

Kulttuuri | Arvio

Loistoelokuva valtameriä seilaavista työyhteisöistä – Milja Viidan kippari Milja Viidan Lönnström-projekti navigoi raumalaisyleisön sydämiin

Elokuvan ensi-iltaa vietettiin perjantaina täydessä Rauma-salissa elävän musiikin säestyksellä ja perinteisen elokuvaprojektorin hurinassa.

Skönarit lähtivät merille jo teini-iässä. KUVA: ARI MYLLY, MILJA VIITA

[< Etusivulle](#)

Tuuli Penttinen-Lampisuo

21.9. 15:52

Rauma

SKÖNÄRIT-ELOKUVAN kertoja, 17-vuotias Jallu pestautuu Mercur-laivalle. Nuorella käsialalla hän kirjoittelee reissusta ”rakkaille kotolaisilleen”.

Jallu seilaa 1920-luvulla, mutta valkokankaalla seurataan merimiesmeininkiä 1960–90-luvuilta. Alkuperäiset kaitafilmit löytyivät raumalaisten skönärien ja merimuseon arkistoista.

Rauman poikasoittokuntalaiset näyttävät vain hieman Jallua nuoremmilta. Lavalla improvisoiva orkesteri rinnastuu laivalla touhuavaan porukkaan. Varovainen alkusoitto heijastaa Jallun sisäistä epävarmuutta. **Aapo Salosen** tulkitsema kertojaääni pysyy hillityn asiallisena.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

[< Etusivulle](#)

Terveysvakuutus kolmesta vaihtoehdosta ja laajenna haluamillasi lisäturvilla. Etuasiakkaana saat vakuutusmaksut halvemmallalla ja muitakin etuja.

Osta terveysvakuutus

Kaikki kyllä järjestyy.

MAINOS PÄÄTTY

Raumalaista jaaritusta ei kuulla, vaikka Jallu viljeleekin merenkulun erikoissanastoa.

[← Etusivulle](#)

Mercurin purjeet repeävät, merirosvoihin varaudutaan ja lastikin on räjähdysherkkää, mutta eniten Jallua pelottaa uniin tunkeutuva albatrossi. KUVA: ARI MYLLY, MILJA VIITA

TEOS ETENEE oivaltavasti siten, että hetkittäin Jallu raportoi samoista asioista kuin paljon tuoreemmat kaitafilmit. Kun päästään Etelä-Amerikkaan ja lastia puretaan, on sekä valkokankaalla että soittokunnassa jo tekemisen meininki.

Sukupolvesta toiseen skönärit lastaavat ja purkavat, kiskovat köysiä ja ihailevat satamien naisia. Välillä kuva ja sanat lähtevät eri väylille, kohdatakse taas jossakin hiilisatamassa. Tällainen kerronta ilmaisee omaperäisesti sitä, mitä ohjaaja **Milja Viita** (s. 1974) kutsuu planetaarisuudeksi.

Laivat ja tarinat kiertävät palloa, mutta jo 99 vuotta sitten seilannut Jallu kirjasi huomioita myös maailmankaupan epäkohdista.

Rahtilaivojen rakenteet tuovat kuviin miehekkäitä diagonaaleja ja mastoja. Etelämerillä kansia pestään, vettä ruiskitaan ja lihaksia pullistellaan puolipukeissa. Päiväntasaajan linjakastajaisissa veljellisyys äityy sellaiseksi nakuiluksi ja hullutteluksi, mitä ei nykyajan tyky-päiviin voi kuvitella.

[← Etusivulle](#)

Elokuvan lopussa palataan välähdyksenomaisesti aiempiin kohtauksiin, jotka on solarisoitu, eli valotettu siten, että kuvissa sekoittuu negatiivi- ja positiivikuvien ominaisuuksia. KUVA: ARI MYLLY, MILJA VIITA

TUTUSTUIN Milja Viitaan ja sellisti **Juho Laitiseen** Turun kulttuuripääkaupunkivuoden 2011 projektissa, jossa taiteilijat yhdistivät raapiutuneen filmin ja klassisen jousisoittimen estetiikkaa. Nyt *Skönäreissä* kokeellisten jaksosten tunnekuohut kehystävät perinteisempää dokumentaarisuutta.

Alun valopyörre enteilee Jallun viimeisiä aistimuksia. Monista valtamerten vaikeuksista selvittyään Mercur haaksirikkoutuu Tanskan rannikolla. Raumalainen **Jalmar Yrjänen** (1907–1925) kuolee pelastusveneeseen paiskautuessa laivan kylkeen.

MAINOS (TEKSTI JATKUU ALLA)

[← Etusivulle](#)

MAINOS PÄÄTTY

Jallun äänen vaiettua alkaa Laitisen sello soida ihmeellisen syvältä ja silti helähdellen. Ääniaallokko on tiheämpää kuin merenkäynti ja soljuvampaa kuin sydämenlyönnit. Ehkä sello soi albatrossin siiven iskuja, kun myyttinen lintu kyyditsee nuoren merimiehen sielua.

Skönärit, ensi-ilta, Rauma-Salissa 20.9.2024. Käsikirjoitus ja ohjaus Milja Viita. Kertoja Aapo Salonen. Kuvaus John Konkola, Sakari Leino, Martti Mankonen, Yrjö Mankonen, Ari Mylly, Jukka Salokaarto, Milja Viita. Puhallinmusiikki Rauman Poikasoittokunta ja Kalle Kataja. Sävelletty musiikki Juho Laitinen.

Radioliikenneäänet Matleena Mäkelä, Matti Lahti, Jezreel Limpangog. Tehosteäänet Miro Mantere. Äänisuunnittelu Veli Granö. Graafinen suunnittelu Jari Laurén. 6. Lönnström-projekti, päärahoittaja Lönnströmin taidemuseo.

Kesto 63 min, 35 mm filmi, mustavalko ja väri, ensi-illassa stereoääni ja elävä musiikki.

[← Etusivulle](#)

Seuraa ja lue artikkeliin liittyviä aiheita

[Arviot +](#)[Elokuvat +](#)[Kulttuuri +](#)[Laivat +](#)[Merenkulku +](#)[Rauma +](#)[Rauman seutu +](#)[Asiavirhe](#)

[< Etusivulle](#)

Vastauksellasi on väliä,
sillä oma osuuspankkisi
hyödyntää sitä
seuraavan vuoden
suunnittelussaan.

Vastaa ja vaikuta

Tilaa Satakunnan Kansan uutiskirje

[< Etusivulle](#)

---

grano.veli@gmail.com

Tilaa uutiskirje

Kommentit

Ei vielä kommentteja

Ole ensimmäinen ja kerro ajatuksesi.

Kirjoita kommentti

Osion uusimmat

Luitko jo nämä?

[< Etusivulle](#)

[Takaisin sivun alkuun](#)

[Käyttöehdot](#) [Tietosuojalauseke](#) [Tietosuojaus](#) [Evästekäytännöt](#) [Evästeasetukset](#)
[Käyttämiseen perustuva mainonta](#)